

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service
Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare
Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-01-19

Giltig till: 2027-10-02

Sakrum, coccyx- skelettskada, utredning, konventionell radiologi (SÄS)

Syfte

Radiologisk metod för undersökning av skelettet med ovanstående frågeställningar.

Förändringar sedan föregående version

Inga aktuella förändringar.

Metodmall

Us kod/Us namn

Sos-kod 628 000/ Sakrum, Coccyx

Indikation

Skelettskada, utredning.

Förberedelser

- ID-kontroll.
- Längd och vikt.
- Kläder och eventuell metall som kan skymma avlägsnas.
- EKG-elektroder ska tas bort.
- Gonadskydd ska användas på pojkar och män under 50 år, där strålfältet ligger <5 cm från gonaderna.

OBS: Gonadskydd används inte om det skymmer eller stör diagnostiken.

- Inget raster på barn under 20 kg.
- Medföljande i rummet ska bära strålskydd.

Kontrastmedel

Ej aktuellt.

Bildtagning/Projektioner

Frontal 10 grader kranialvinklad bild

Position: Patienten ligger på rygg men en kudde under knäna för att plana ut svanken.

Centrering: S1, ca 3 cm kranialt om symfysens övre kant

Vinkel: 10 grader kranial strålriktning, kaudalt ifrån.

FFA: 110 cm

Kriterier: Hela sakrum ska avbildas.
Lederna i sakrums övre del tangeras.
Sidomarkering.

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Frontal 10 grader kaudalvinklad bild

Position: Patienten ligger på rygg men en kudde under knäna för att plana ut svanken.

Centrering: S1, ca 3 cm kranialt om symfysens övre kant

Vinkel: 10 grader kaudal strålriktning, kranialt ifrån.

FFA: 110 cm

Kriterier: Hela sakrum ska avbildas.
Lederna i sakrums övre del tangeras.
Sidomarkering.

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Sidobild

Position: Patienten ligger på vänster sida med
uppdagna knän

Centrering: Tangentiellt nedanför S1 ca 2 cm
kranialt om trochanter major

Vinkel: 0

FFA: 110 cm

Kriterier: Höftlederna projiceras över varandra.
Hela sakrum ska avbildas inklusive svanskotor.
Sidomarkering.

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Strålskydd

- Graviditet är inte en kontraindikation till att göra en konventionell röntgenundersökning under förutsättning att fostret inte är i primärstrålfältet.
- Var noga med inbländning. Gör inte strålfältet för litet så att det påverkar diagnostiken. Spara stråldos genom att inte göra strålfältet för stort.
- Ta särskild hänsyn vid barnundersökningar för att minimera stråldosen. Barn är mer känsliga för joniserande strålning. Anpassade barnprotokoll ska användas.

Dokumentation

Om kriterier inte uppnås för undersökning ska anledning dokumenteras i aktuell remiss

Övrigt

Ansvarig röntgensjuksköterska granskar och kvalitetssäkrar bilderna.

Informera om när och från vem patienten får svar samt skicka patienten eller be patienten vänta på svar.

Referenser

-

Dokumentinformation

Innehållsansvariga

Carolin Karlsson, röntgensjuksköterska, bild- och funktionsmedicin, SÄS

Stefan Carslöv, specialistläkare, bild- och funktionsmedicin, SÄS

Patrick Pettersson, sjukhusfysiker, bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Innehållsgranskare

Stefan Carslöv, specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Fastställt av

Markus Håkansson, verksamhetschef, Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Nyckelord

Konventionell, metodbok, sakrum, coccyx, skelettskada, utredning

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare

Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-1641598044-208

Version: 2.0

Giltig från: 2026-01-19

Giltig till: 2027-10-02